

SZÉKELY-UDVARHELY

AZ UDVARHELYMEGYEI FÜGGETLENSÉGI ÉS 48-AS KOSSUTH-PÁRT LAPJA

UDVARHELYMEGYE JOGÜGYI, KÖZIGAZGATÁSI, KÖZGAZDASÁGI, KÖZMIVELŐDÉSI, SZÉPIRODALMI, AZ UDVARHELYVÁRMEGYEI KÖZSÉGI ÉS KÖRJEGYZŐK EGYLETE, A MEGYEI GAZDASÁGI EGYLET, A SZÉKELYFÖLDI ELSŐ BAROMFITENYÉSZTŐ ÉS MÁR EGYLETEK KÖZLÖNYE

Megjelen hetenkint kétszer: vasárnap és csütörtökön.		FŐSZERKESZTŐK:			SZERKESZTŐSÉG és KIADÓHIVATAL:	
ELŐFIZETÉSI ÁRAK: Egész évre 10 K, félévre 5 K, negyedévre 2 K 50 fillér. Községek, papok, gazdasági egyleti tagok és községi előljárók egész évre 8 K, tanítók, községi és körjegyzők szintén egész évre 7 koronáért kapják.		Dr Gyarmathy Dezső, földbírtokos.	Dr Hínléder Fels Ernő, orsz. képviselő.	Dr Kállay Tamás, orsz. képviselő.	Dr Pál Ernő, ügyvéd.	Dr Viola Sándor, ügyvéd.
Telefon	Egy példány 10 fillér.	Telefon	SZÉPIRODALMI FŐMUNKATÁRS: Fülei Sz. Lajos.			M. kir. postatakarékpénztári cseque-száma 10,489. szám.

„Székelyek és oláhok“-hoz.

Vizontválasz a „Székely-Udvarhely“ 69. és 70. számaiban megjelent válasza.

Sándor István g. kath. esperes válaszat olvasva fenti cikkelyemre, eszembe jut báró Eötvös József mondása: „Lelkesedni tudunk a hazáért valamennyien; de fel tudjuk-e a hazának áldozni pillanatnyi érdekeinket, pártszeretetünket, kicsinyes gyűlölségünket? Tudunk-e egyesülni a haza körül? Ha ezt nem tudjuk, minden lelkesedésünk hasztalan.“

Választ író ur lelkesedik a hazáért, elismerem. Olvastam válaszatát s citátumaival igazolja, hogy magyar ember, de nem tudja feláldozni a hazának az oláhokhoz való érdekét, mert hamis történelmi adatokkal védelmébe fogadja őket s így magyar ember létere ellenünk, specielle székelyek ellen kicsinyes gyűlölséget árul el. Választ író ur tehát a legjobb akarata mellett se tud velünk egyesülni a haza körül, tehát a fenti citátuma szerint minden lelkesedése hasztalan. Én is előrebocsátok valamit, mit válasziró tett, csak hogy én politikus vagyok, a polémiához értek, mindezek dacára hirlapi hareba nem lépek s megőrzöm szigorú tárgyilagosságot.

A székelyek származását történelmi adatokkal nem igazoltam, írja választ író ur. Az akkor megirt cikkelyem szűk keretében ezt nem tehettem, de most — kívánságára — megtehetem. A székelyek származásáról egész mondanakör képződött. A régi krónikás a székelyeket attól a 3000 harcostól származtatja, a kik a Krimhild-csatából menekülve Csige mezejére vonultak s ott magukat biztonsági szempontból nem hunnak, hanem más néven *szikölnek* (sicul), azaz *székelynek* nevezték. A hunnok többi maradványa Csabával Görögországba (Bizánc), innen pedig Szikthiába költöztek. Anonymus szerint is a székelyek egykor Attila király népei voltak. A nevük pedig onnan származott, mivel határőri szolgálatot végeztek s Réthy László és Munkácsi Bernát szerint a *székely* illetve a régibb (már 1086-ban előforduló) *sziköl* név a török — *li* „valahová tartozó“ képzővel jött létre. A név értelme így „székhez tartozó, széken lakó“, azaz végbeli, határőr lesz.

Választ író ur amaz állítása, hogy az oláhok a székelyekkel karöltve védtek volna a hazát, szintén nem áll. Az oláhok az erdélyi, továbbá Máramaros, Szatmár, Bihar, Arad, Békés, Torontál, Temes és Krassó-Szörény vármegyékben elterjedve a XI. és XII. században költözködnek

be. A XIV. századig saját kenézeik alatt éltek a magyar állam területén, melynek egyes váraihoz csatoltattak, köteleztetvén egyttal bizonyos számú katona kiállítására. A XV. és XVI. században e kenézségek megszűntek, maguk a kenézek nemesi rangot kapván, majd mindannyian megmagyarosodtak. A nép azonban számos magyar, szerb, sőt szász családot is olvasztott magába, minélfogva számuk máig tekintélyesen emelkedett, ismeretes szaporaságán kívül is. A történelem egyetlen egy példát sem tud felmutatni arról, hogy a székelyekkel karöltve védtek volna a hazát. Mert ha úgy lett volna, akkor nem sikerült volna II. Vlad havasalföldi vajdának (kit kegyetlensége miatt Drakul-nak: ördögnek neveztek) 1433-ban török csapatokkal a Barcaságot és a Székelyföld egy részét elpusztítani. És ha a magyarországi oláhok tényleg együtt éreztek volna székely véreinkkel, akkor nem tört volna ki százados gyűlölségük gyümölcseként 1784-ben a Hóra és Kloska-féle lázadás. A vérszomjas Hóra a magyarok kiirtását tűzte ki célul s gyilkoltak, raboltak, gyújtogattak Több mint 4000 magyar esett akkor áldozatul a dühöngőknek. Hát 1848—49-ben szövettek-e velünk az oláhok? A történelemben pártját ritkító gazsággal és kegyetlenséggel vitték véghez hallatlan mézszárlásukat.

Most következnek az oláhok eredete, melyet én homályos eredetűnek mondtam. Nekem is volt alkalmam az oláh nép történelmébe betekinteni, de csodálatosképen mást olvasok ki belőle s ennélfogva se elfogult nem vagyok, se azt nem foghatják rám, hogy nem akarok tisztán látni. Mert mi a történelem? Könyv, mely magától íródik, ezért pártatlan. Abban igazat adok, hogy a honfoglalás előtt Erdélyben már laktak oláhok, azonban roppant csekély számban. Azonban azt hiába állítja t. válaszi író ur, hogy római származású a román, sőt emez állítását „történelmi adattal nem bizonyította“. (Ipsissima verba.) „Már pedig, aki valamire hivatkozik, azt annak bizonyítani is kell.“ Nos én bizonyítani akarok és tudok, még pedig a történelemből. Több forrásmunka áll rendelkezésemre, nevezetesen: Miklosich F. „Über die Wanderungen der Rumänen“, L. Pic „Über die Abstammung der Rumänen“, Slavici „Die Rumänen in Ungarn, Siebenbürgen und der Bukovina“, Roessler Róbert „Romänische Studien“, Hunfalvy Pál „Über die Abstammung

der Rumänen“, továbbá ugyanattól „Az oláhok története“ és Réthy László „Az oláh nyelv és nemzet megalakulása“ című művek. Ez utóbbi könyvből idézem a szerzőtől szószentint a következőket: „Románok (rumének vagy oláhok) a latin nyelvcsaládba tartozó nép (tehát csak a nyelvcsaládba tartozik, mint a francia, olasz vagy spanyol) zöme a román királyságban, Erdélyben, Magyarországon keleti vármegyékben, Bukovinában, Besszarábiában, Szerbia negotini kerületében és Bulgária dunamelléki részein lakik; egy ezekkel nyelvre nézve szorosán összetartozó ág Macedóniában és Teszáliában honos cincárok; egy töredék pedig rumir (vagy csics) néven Isztriába húzódott a Balkánról a törökök elől a XVI. században. A románok eredetileg olaszországi pásztornép Rómától tartományából vagy Romagnából (pápai birtok), honnan a VII—VIII. században költözött át a Balkán felszigeget nyugati hegységeibe (Illyricum), hol albán és szláv fajokat románizálva (oláhositva) nagy népfajjá szaporodott. Mint pásztornép a balkáni szlávok (földmivelők) jobbágysága volt és a szerb, bolgár, bizánci zavarok nyomása alatt kezdett mai lakóhelyeire vándorolni. Eredeti pásztortipusát soká megtartotta és Sziléziáig és a Kaukázusig is elnomadizált. Szántóvetővé szláv és magyar elemek asszimilálásával lett, de pásztortipusát ma is jellemzik. A két oláh vajdaságban a XIV—XVII. században a románokat a szláv eredetű (bolgár szerb, rutén) vajdak és bojárok mint jobbágyokat súlyos szolgátságban tartották, innen a „rumun“ név jobbágy, rabslolga jelentése a XVII. századbeli oklevelekben. A románokat ezelőtt Trajánus császár dáciai legionistáinak és dákoknak összekeveredéséből származtatták (Bonfinius találmánya); a románok mereven ragaszkodnak e leszármaztatáshoz, de ez tulhaladott álláspont.“

Ime választ író ur én Réthyvel bizonyítok és cáfolok. Bizony-bizony jött-ment nemzetség az oláh, azaz pardon ujabban román nép, s ismétlem, hogy oly nagyon büszkék nem lehetnek, mint p. o. a magyarok, kik ezeredei alkotmánygyal és szervezett állammal bírnak.

Ama tény pedig, hogy Románia ma önálló királyság, hát azt nagy részben a magyarnak köszönheti. Megmondom hogyan és miért. Románia neve akkor keletkezett, mikor Cuza Sándort Moldva és Oláhország közös fejedelmévé választotta Jászvárosban 1859. január 17-én. Cuza

érintkezésbe lépett a Kossuth Lajos főnöksége alatt álló magyar emigráció vezérével, Klapka tábornok Cuzával két szerződést kötött. Az elsőben Cuza kötelezte magát arra, hogy megengedi a magyar emigránsoknak, hogy az Erdély határához közel eső alkalmas pontokon fegyverraktárakat állíthassanak fel és hogy ezen 30 ezer fegyverből, melyet III. Napoleon fog küldeni, 10 ezerrel a román hadsereget fogja felfegyverezni, 20 ezeret pedig átenged a magyaroknak. A második szerződésben viszont Klapka tett bizonyos engedelményeket a magyarországi románoknak, hogy így a megvalósított testvériség elve vezérelje a szerződő nemzeteket közös céljukhoz, a három dunai államnak: Romániának, Szerb és Magyarországnak konföderációjához. A villafrancai béke azonban megakadályozta, hogy e szerződések megvalósuljanak, Klapka azonban 1861. január 8-án egy másik szerződést kötött Cuzával. Cuza azonban *sem szavát, sem a szerződést meg nem tartotta*, sőt engedve az osztrák befolyásnak, a magyar emigránsok ügyével rokonszenvező Cojalniceanu minisztériumot is megbuktatta, átadván a kormányt egy osztrák érzelmi miniszteriumnak. Cuzának nemesak saját jól felfogott érdeké, de személyes érzelmei se engedték meg, hogy a magyar ügynek őszinte és igaz segítőtve legyen, s ezért a tervezett magyar-román szövetségből akkor se lett volna semmi, ha ezt az európai általános helyzet már eleve lehetetlenné nem tette volna. Cuza lemondása után tudjuk, hogy 1866-ban Hohenzollern Károly herceg lett a fejedelem. Ügyes keze alatt az elmaradt ország felvirágozott, mit igazol az, hogy 1876-ban az osztrák-magyar monarchia kereskedelmi szerződést kötött vele. De Románia függetlensége még se lett elismerve a hatalmak által. Az orosz rutul becsapta Romániát, s talán egy háboru ujra elsöpötte volna a fejlődő államot, ha a berlini szerződésben *Andrássy Gyula gróf jóakarattal nem fogja pártját Romániának és az európai nemzetközi jogba be nem cikkelyeztetni Románia függetlenségét*. Így lön 1881-ben Románia királysággá.

(Folyt. köv.) K. Mártonffy Imre.

A politikai helyzetről.

Tudós Hatvani tanár inasa. Debrecen tudós tanára Hatvani, szájhagyomány szerint a szellemek felett rendelkezett. Egy nagy köny-

n és port-
árakban.

edés!

rvíz!

Baross-forrás borvíze 8 fillér

gyfürdő
akcor
s árve-
3 évre,
onbérbe

azon-
natpén-
nlathoz
vezéresi

vitalos

be ada-
dés tár-

a ven-

ladja.

örinc,

ODA

Nagy választék nyakkendő- és kalapokban

vet kellett kinyisson, hogy a szellemek egész sora szolgálatára álljon. Hatvani egy alkalommal hazuról eltávozva, tudatlan inasa a szellemidéző könyvet felnyitotta, de a mind nagyobb számmal megjelenő szellemeknek parancsolni nem tudva, azok az inast és minden körülötte lévő tárgyat összetéptek és csakis a haza érkező Hatvani tanár rendelkezésének engedve, mentek vissza rejtekhelyeikre.

Politikai életünkben Kristóffy végzi a Hatvani tanár tudatlan inasának szerepét. Felidézte a szellemek egész raját. Az általános titkos szavazati jog címén a szocialdemokraták sorakoztak eléje, földtehermentesítés édesgetésével a bukott birtokosok, a papi javak és latifundiumok szétosztásával a főpapok és főurak fenyegető szelleme. Ezeknek igyekezett a tudatlan inas parancsolni mult szombatán, Németbogsányban tartott beszédében, melyben osztály ellen, társadalmi rend ellen, közintézmények ellen törekedett lázítani, ócsárolva Tisza pártot, koalíciós pártot és minden eddig létező intézményét a multnak. A szellemek csak nem nyugodtak, hanem további idézetre megjelentek az öreg szellemek. Hir szerint Gautsch osztrák miniszterelnök a legutóbbi koronatanácsban Fejérváry, illetve Kristóffy működése ellen nyilatkozott, hol állítólag ő Felső Gausch álláspontját fogadva el, a Fejérváry kormány és vele Kristóffy a bukás szélén vannak. Tehát a felidézett szellemek széttépik a tudatlan inast. Homályosan látjuk közeledni Hatvani tanárt. A király — legújabb hírek szerint — Kossuth Ferencet készül kihallgatni. Kossuth, a koalíció segítségével az egyetlen, ki a felidézett szellemeknek parancsolni képes. Várjuk a hírek megerősítését.

Kedvező vélemény.

Válságunk iránt érdeklődik a külföld is. A magyarok egy barátja, Raul Chélar franczia író tollából jelent meg egy érdekes röpirat, mely melegen emlékeztet meg a magyarság törekvéséről, azt igyekszik kimutatni, hogy a magyar és osztrák birodalomnak és a Habsburg dinasztának jövődjé megmaradása, megerősödése csak úgy lehetséges, ha a súlypontot Bécsből Budapestre helyezik át. Majd azt bizonyítja, hogy a magyar nemzeti törekvések nem veszedelmesek a közep európai statuskvóra, sőt ezeknek megvalósítása megerősíti Magyarországot és Ausztriát az európai koncertben s így Franciaországnak és mindenkinek, a kinek érdeke a magyar-osztrák statuskvó fentartása, a magyarok törekvéseit támogatnia kell és nem kicsinyíteni vagy ellenszenvvel kísérni, mint azt az európai sajtóban látjuk. A magyaroknak alkotmányuk és törvényeik megtartásán való féltékeny gondoskodásuk a magyar és osztrák birodalom legnagyobb erősségei közé tartozik.

Mit teszünk mi?

Kevés nemzetet ösmerek, melynek egyes tagjaiban annyi büszkeség, önérzet és személyes bátorság lakozna, mint a magyarban. Mégis összeségükben lemondanak a büszkeségről, keblüket nem dagasztja az önérzet,

sőt szolgáltságba megy át, a bátorságnak teljes hiányát mutatja. Négy száz év óta idegen érdekek szolgálatában áll, idegen állam befolyása alatt, agyaglábakon járó, önmagával is tehetetlen állam fejeivel engedi magát vezetetni.

Tizenkilenc hónapig tartott a kelet-ázsiai háború; lekötve Oroszországot, s ezt az időt minden hatalmasság fel tudta használni, csak mi néztük összetett kezekkel. Anglia a perzsa öböl mellett, India északi határain, s Tibetben olyan pozíciókat biztosított a maga számára, hogy onnan Oroszország többé ki nem szorítja. Norvégia is, melyet az orosz terjeszkedéstől való félelem tartott meg a gyűlölt szövetségben Svédországgal, függetlenítette magát. Németország olyan kereskedelmi szerződést fogadtatott el a szorongatott Oroszországgal, mely a cári birodalomra károsabb és megalázóbb, mint a portsmouti békeszerződés. Az albánok és görögök a szlávok rovására nagy sikereket értek el. Még Románia is kihasználta Oroszország lehetetlenségét, s kicsikarta a portától a kucó-oláh nemzetiség követelésének elismerését a szláv törekvésekkel szemben. De Ausztria-Magyarország külügyminisztere nem tett semmit, egykedvűséggel nézte Ausztria-Magyarország érdekeinek háttérbe szorítását, mert a mi tevékenységünk a Balkánon, mint már a mult alkalommal megírtam. II. Vilmos és Németország érdekeit kereszteznék. Egy kibontakozás van, szakítani Ausztriával. Elfogadtatni a perszonál uniót. Mert ez esetben az egyéni jó tulajdonságok, az egész nemzet tulajdonságává lesznek.

Zeysig nevet változtatott.

Hosszas vajadás után végre kitűdött a Zeysig röpirat valódi szerkesztője. Ma vett értesülésünk szerint, Zigány Árpád budapesti polgári iskolai tanár, a Pesti Hírlap munkatársa beösmerte, hogy a röpirat szerzője ő volt. Hiába mögött azonban nem fog megnevezni. Mit is mondott Bánffy báró? „Ha német a szerző, örültek házába való, ha magyar fegyháza való.“ Kiváncsian várjuk a fejleményeket.

A 45-ös bizottság ülése.

Az udvarhelymegyei 45-ös intéző bizottság 12-én tartott ülésében az 5-ös bizottság beszámolt működéséről, mely szerint a tisztviselők fizetésének biztosításául az Udvarhelymegyei takarékpénztárral egységet kötött és az adók 25 százalékának befizetésére felhívást bocsátott ki. Tudomásul veszik.

Elsőnek Dr Damokos Andor alispán emelkedik szólásra. Visszaütasítja a „Székely-Udvarhely“ c. lapnak ellene intézett támadását, mert ő korántsem aspirált kormánybiztosi állásra. Semmi egyebet nem tett, mint a kormányának a közgyűlést megsemmisítő határozatát a Hiv. Lapban közzétette és a főszerkesztő utasította a törvény szerinti eljárásra.

Dr Lukácsffy közjegyző az alispán jóindulatát, kijelentései után nem vonja kétségbe, de ő szintén úgy gondolkozik, mint nevezett lap. Indítványozza, hogy az alispán előző rendelkezését egy pótrrendelettel rektifikálja.

Dr Valentsik tisztii ügyész hozzájárul Dr Lukácsffy javaslatához. Továbbá indítványozza a korábbi közgyűlési határozatot fentartva, a kormányhoz felírni.

Dr Gyarmathy Dezső a „Székely-Udvarhely“ főszerkesztője az alispán kiindulási pontját helyteleníti, mert ez az ügy a törvényhatóság ügye és nem az alispáné, tehát az alispán rendeletet, pláne olyant, mely félremagyarázásokra ad okot, nem volt jogosított kiadni. Minden lánc oly erős, mint a leggyöngébb láncszem, a nemzeti ellenállásnál az alispán intézkedését gyenge láncszemnek tekinti. De ha az alispán korábbi rendelkezését módosító intézkedést tesz, azáltal a láncszemet megerősíti, ő is mellőzendőnek tart minden egyéb intézkedést. A kormányhoz való felírást falra hányt borsónak tartja, indítványozza, hogy a törvénytelen kormányfő szóba sem állva, a parlamentnek írni.

Dr Damokos alispán kijelenti, hogy kifogásolt rendeletet készségesen rektifikálja.

Ugron Zoltán az elnöki széket átadva Orosz Lajosnak kijelenti, hogy Valentsiknek a felíratra vonatkozó indítványát nem fogadja el, hanem csatlakozik a Gyarmathy indítványához.

Dr Lukácsffy hozzájárul a Valentsik indítványához, de javasolja a Gyarmathy és Ugron Zoltán érvelését a felíratban felhasználni.

Elnök a vita tárgyát összevonva, határozatilag kijelenti:

1. A megye alispánja felhivatik, egy a korábbi intézkedését módosító, pótrrendelet kiadására;
2. kormányhoz felíratot intézni javasolnak, melyben a korábbi határozatot fentartva, a kormány törvénytelen álláspontját fejejtik, a felíratot szerkesztő bizottságot megválasztotta.
3. A jövő ülés határidejének szept. 17-én d. u. 6 óráját tűzi ki.

JEGYZETEK.

Kereskedelmi és hadapród iskolák a Székelyföldön. Mind a kétféle intézmény hiányzott nálunk eddig, Panasz tárgya is volt régóta. Most megígérték — természetesen — Marosvásárhelynek. Pedig a hadapród iskolára Kezdívásárhelynek vannak szerzett jogai. De hát ez most mellékes. A fő dolog az, hogy az ígért megvalósult tényre váljék s mind a két hiányzó iskolát felállítsák. Mi azonban azt hisszük, hogy a mostani ígérgetés is csak szappan-buborék, mely eloszlik mint a puszta lég. Politikai csalóka fény, melyet a »szemét nép« boszorkány konyháján gyártottak, hogy ezzel is vakuljon a székely s beszéltesen magáról a darabont kormány, a mely tehetetlenségében mindent elkövet, hogy valamelyes népszerűsége tehessen szert. Miniket azonban ilyesmikkel boldogítani nem lehet... Sokszor csalódtunk!

Marhabizlaló telep. A városok közönsége rendszerint a legnagyobb husfogyasztó. A mult évi takarmány szükség miatt azonban megfogytak az állattalomány és következésképpen, rendkívül magasra hágott a hus ára. Ha elég előrelátók lettek volna a fogyasztási és értékesítő szövetkezetek, avagy egyáltalán az élet szükségleteivel melyebben szoktunk volna foglalkozni, ez az állapot ily súlyos nem lesz. Egyes takarékpénztárak majd belefutnak a sok pénzbe. Pár év óta leszállott a kamatláb. De azért egyiknek sem jut eszébe új reformot életbe léptetni. A váltó-manipulálás természetesen sokkal egyszerűbb, ezt el kell ismerni. Azonban egy marhabizlaló telep beállítása sem ördögi

mesterség s az állatok is érnek annyit, ha nem többet, mint a tárcákban heverő váltók. Ilyen formán sok gazdasági ágat felkarolhatnának a takarékpénztárak s nem csak kölcsönt, hanem lendületet is adnának a közgazdasági életnek. Vajha eszménk újabb eszméket és azok megvalósítását eredményezné.

Köztisztasági ellenőrzés. A »Székely-Udvarhely« mult számában szóvá tettük az ázsiai kolera terjedését s ezzel szemben a köztisztaság gyengeségét. Ettől eltekintve az ügyvezető kormány is intézkedett és most immár rendőrségünk teszi meg a maga ellenőrzési kötelességét. Előre láthatólag ebben sem lesz hiány. Figyelemmel kísérjük annál is inkább, mert mostanában, a közmondást, hogy: »kinek Krisztus a barátja, könnyen üdvözüli« — gyakran látjuk érvényesülni, még pedig a felsőbb hatóságnál. Így aztán kedvét veszti és arra megy a »láb«, hova a »fej« vezeti. De hát ennek is meg van a maga ellenszere; a fejét üssük e helyen, hogy a lába ne sántuljon... Jó lesz tehát az ilyen »holló mosást« megszüntetni, mert a közönség szeme sincs behunyva. Látja mindig a szörnű pajtáskodást, melyről a leplet apránként lehuzogatni, lesz alkalmunk. Ebben segítségünkre siet maga a közönség is.

KÜLÖNFÉLÉK.

— **Eljegyzés** Tamás Péter, a homoródozlándi járás egyik derek szolgabírája, eljegyzte Benecze Vilma, Benecze Dénes nyug. szolgabíró és földbirtokos leányát Homoródozlándon.

— **Gyuri Bandival szóba nem állunk.** Gyuri Bandi köztudomás szerint György Endre, a mostani földmívelésügyi miniszterum ügyvezetője, akivel az Udvarhelyvármegyei Gazdasági Egyesület sem kíván szóba állani. Szóba került ugyanis, hogy az eddigi államsegélyek megszüntek. Erre pedig folyó hó 12-iki ülésén kimondotta a választmány, hogy míg rendes és törvényes kormány nem áll az ország élére, addig semmiféle segélyért nem fordul az ügyvezetőkhöz.

— **Negyven év.** Az élet pályák között egyik legküzdelmesebb és nehezséggel teljesebb az unitárius papi pálya. Az volt még inkább az 1898. évet megelőzőleg. Réá nehezedett a hivatali kötelesség egész hosszu sora mellett a tenni vágyó és akaró lélekre, a mindennapi megélhetés, az ijesztő szegénység gondja. Nagy tisztelettel emlegetjük azoknak nevét, a kiket az életnek ezek a malom kövei meg nem örültek; méltók, mint akár mely téren munkálkodók, hogyha a szolgálati idő nevezetesen határához érkeztek: megünnepeljék tisztelőik. Hiv munkálkodás, a közbizalom által kitüntetett és fontosabb bizalmi állások betöltésére érdemnek talált vezér lelkesülése közben érkezett el Raffaj Domokos ujszékelyi unitárius lelkész, a kereszturi unitárius egyházkörmek előbb jegyzője, jelenben esperese papi szolgálatának negyvenegyedik éve határához. Egyházközségében, ahol kezdette, el is töltötte ezt a szép időt és egyházkörm szeretőik és tisztelőik kifejezése jelül f. évi szept. 27-én az alábbi meghívó szerint emlék ünnepet tartanak Erre a meghívó így szól: A székelykereszturi unitárius egyházkörm és az ujszékelyi unitárius egyházkörm f. évi szept. hó 27-én

is érnek
mint a tár-
ten formán
olhatnának
nem csak
t is adná-
k. Vajha
és azok
zné.

A »Szé-
számában
era terje-
köztiszta-
kinlve az
szkedett és
teszi meg
gét. Előre
z hiány.
l is in-
közmon-
us a ba-
— gyak-
ég pedig
y aztán
a »láb«,
át ennek
szere; a
hogy a
sz tehát
megszün-
ne sincs
szörnyű
et aprán-
kalmunk.
maga a

or, a ho-
rék szol-
ze Vil-
olgabíró
omoród-
nem ál-
nás sze-
ni föld-
gyveze-
rmegyei
kiván
ugyanis,
k meg-
ó 12-iki
ztmány,
yes kor-
e, addig
rdul az

pályák
és ne-
us papi
z 1898.
vedett a
zu sora
aró lé-
tés, az
gy tisz-
névét,
malom
méltoúk,
lkodók,
vezetes
epeljük
közbi-
tosabb
demes-
özben
eszturi
jegy-
szolga-
atára-
zdette,
s egy-
eletők
27-én
ék ün-
ó így
itárius
itárius
27-én

d. e. 10 órakor kezdődőleg köri es-
peres és újszékelyi lelkész tiszte-
lendő Raffaj Domokos ur negyven
évi papi szolgálata alkalmából temp-
lomi hálaadó istentisztelettel kapcsolo-
latos emlék-ünnepélyt rendeznek Uj-
székelyen. Az ünnepély sorrendje: 1.
Ünnepelt esperes-lelkész lakásán Gál-
ffy Kálmán köri felügyelő-gondnok ve-
zetése alatti bizottság meghívja az ün-
nepélyre. A templomban: 2. Egyházi
ének. Vezeti Katona Sándor ny.
kántortanító. 3. Hála ima. Tartja
Raffaj Domokos. 4. Alkalmi beszéd.
Tartja Kádár Lázár, egyh. köri jegyző.
5. Újszékelyi unitárius egyházköz-
kebl tanácsa és ifjúsága üdvözlése
és az emléktárgy átadása. 6. Egy-
házkör belső emberei nevében üd-
vözli Kozma Dimény, közügyigaz-
gató. 7. Székelykereszturi gimnázium
tanári karának nevében üdvözli:
Sándor János, igazgató-tanár. 8. Ün-
nepelt válasza az üdvözlésekre.
Figyelmeztetés: A vidékiek elszál-
lásolásáról gondoskodva van; a tem-
plomi ünnepség után közös-ebéd
lesz, melyen 3 korona díj lefizetése
mellett mindenki részt vehet. Az
ünnepélyen és különösen az ebéd-
den részt venni akarók annyiaval
inkább tartásuk kötelességüknek, hogy
ezt a szándékokat Lőrinci István
székelykereszturi lelkész afiahoz szept-
ember hó 20-ig bejelentésük, mert
ellenkező esetben a közös-ebédre
nem számíthatnak.

— **Hatósági mérszárzék.** Ugy ér-
tesülünk, hogy a városi tanács az
alispán közbejöttével komolyan fog-
lalkozik egy hatósági mérszárzék
felállításának eszméjével nálunk is
Berlin, Budapest és Miskolc városok
mintájára. Ez közszükséglet ké-
pez, mert a marhahús kilogramja
1 K 8 f, borjúhús 1 K 12 és a
sertéshús kilója meg pláne 1 K 8 f.
Az utóbbi ár felül muljamég a bu-
dapesti sertéshús árakat is.

— **Vármegyénk közigazgatási bi-
zottsága** a havi rendes ülését Dr
Domokos Andor alispán elnökle-
te alatt tegnap délelőtt tartotta meg.
Az alispán és közigazgatási előadó
jelentést Adam Albert főjegyző, a
többiek a rendes előadók olvasták
fel s mindenkit megjegyzés nélkül,
tudomásul vette a bizottság ülése.
Augusztus hónap 8 db egy évre
érvényes utleveget adtak ki és 262
közigazgatási hatóságok elé utalt
kihágas képezte feljelentés tárgyát.
A katonai utó-állításokat megtartot-
ták. Az alispán hálas köszönettel
emlékezik meg, a parajdi tűzvész
alkalmából a rögtön segélyt nyuj-
tott szovátai és korondi fűrdőven-
dégek áldozatkészségéről s a maga
részéről is megtette a szükséges
lépéseket a lakosság feleslegyezése
irant. Augusztus végén 11718 kis-
koru, 57 gondnokolt és 577 ügygond-
nokság alatt levő egyén volt az ár-
vaszek felügyelete alatt. A köz-
egészségügy általánoságban igen ke-
vezőnek mutatkozott, a mennyiben
néhány nyári behuruton kívül, em-
lítésre méltó betegség alig fordult
elő. A kórházban 164 beteg
ápoltak. A székelykereszturi járásban
pedig a »vizhiány miatt a kutak
kitalakítása feleslegessé vált. Em-
ber János kir. tanfelügyelő a folyó
ügyeken kívül a felekezeti iskolák
államsegélyének elszámolásával, va-
lamint az új iskolai év munkálatai-
nak előkészítésével volt elfoglalva.
A személyi ügyekről már koronkint
megemlékeztünk, kivéve azon kö-
rülmenyt, hogy a Molnár Erzsébet
elhalával megüresedett siklódi áll.
tanítónői állásra állandó helyettes-
nek Spaller Ilona okl. tanítónőt
nevezte ki az ügyvezető miniszter.
Említést érdemel, hogy a tanfel-
ügyelő a múlt iskolai évben a me-
gyei népokt. intézeteket többször is
meglatogatta. Tájékozódott azok bel-
ső és külső viszonyairól s irányítólag
hatott javításukra. Az állami beve-
telek az ex-lex miatt is keveseb-
csökkentek. A fogyasztási és ital-
adónál, valamint a dohányjövöde-

nél meg épen emelkedés mutatko-
zik. Az összes bevétel múlt év au-
gusztusban 161,280 K 50 f, folyó
év aug. havában pedig 113,298 K
38 f volt s így mindössze 47,982
K 12 fillér a különbözet. Ezért kell
súlyt helyezni a fogyasztási adók
körüli eljárásra. A három fogházban
6 vizsgálati és 69 elítelt fogoly volt
letartóztatva; az utak és azok tar-
tozékai jók voltak. A kórház kör-
ül levő utrendelenségek megszün-
tetése iránt a város tanácsa meg-
keresetett, ugyszintén a székely
vasut társaság is a kórház felső
részén levő átereszt kitisztítása
végett. Az állategészségügy is elég
kedvező volt a múlt hónapban. A
folyton tartó szárazság miatt me-
gyeszerete nagy vízhiány van. Az
őszgabona hirtelen érett és sok fej
leszakadt. 6 mm. átlagos alól áll a
buzatermés. Zab szorult szemű és
5¹/₂ mm. tehető. A törökbuza is
csak gyenge közép termést ígér
Mesterseges takarmányból alig lett
az átlag fele. A legelők lesültek s
ha bő szenatermes nem volna, sok-
kal rosszabb lenne az állapot, mint
tavaly. Ha a szárazság még tart, a
marhaállomány mielőbb istállóra
kerül és takarmányokra szorul. Eze-
ken kívül tudomásul vettük, hogy a
Dr Domokos alispán ellen folya-
matban volt bünyogi vizsgálatot
a kir. törvényszék megszüntette.
Dr Valentsik tisztiügyész a Székely-
egyleti takarékpénztár csődügye-
ben, mint volt igazgatósági tag
tudvalevőleg vad alatt áll. Erre
nézve úgy határozott a bizott-
ság, hogy tekintettel arra, mikép
5 nap múlva (e hó 18 án) a vég-
tárgyalas megtörténik, a tisztiügyész
felfüggesztését nem kívánja elha-
tározni a bizottság, mert azon nem
remélt esetben, ha elmarasztalnák,
ezt rendkívüli ülésen is megteheti.
Gombos Gábor szenterzsébeti kör-
jegyzőt azért, hogy az adóajstromo-
kat a f. ex-lexen évben jan helyett
májusban terjesztette be, 15 K és
Bene József lövétei közs. jegyzőt,
valamint Mihály Lajos közs. penz-
tárnokot, mivel múlt évben felévig
adót nem szállítottak, 50—50 K penz-
birságra íteltette Roediger helyettes
ur, aki — valószínűleg — Kristo-
 és Fejérváry megemmisítő rende-
letei alapján, adókat töröltet, fele-
bezéseket elutasított ex-lexben. Sze-
gény előjárókat pedig nincs aki
védelmezze, mert egyetlen községi
jegyző sincs a közigazgatási bizott-
ságban. Több magán és közbirtok-
ossági ügy elintézése után, az ülés
véget ért.

— **Halálos baleset.** Miklós Ferenc
és felesége Csiki Julánna fenyédi
lakosok e hó 10-én ökörszekéren a
székelykereszturi vásárra igyekeztek.
Bethfalva között az ökrök az utból
ki akartak térni s erre az asszony
leugrott a szekérről, hogy visszatér-
títse őket. Ugrásközben ruháját a
kerék megkapta és az asszony a
megterhelt szekér kereke alá került
a mely keresztül ment testén és pár
perc alatt a szerencsétlen asszony
kiszenvedett.

— **Praktikus felhívás.** A most Bu-
dapesten tartott nemzetközi alkohol-
ellenes gyűlés alkalmával, aktu-
álisnak tartjuk egyik vidéki lap tár-
sunk régebbi felhívását közölni: »Ma-
gyarország jogtalan népéhez. Mun-
kások! Ti gyűléseiteken szidalmaz-
tátok a sajtót. Helyesen van; a sajtó
a vélemény-szabadság öre, meg kell
tűnie az ellenvéleményt is. Azért
szidjátok, mert szerintetek a pén-
zes zsák szolgálatában áll. Azért is
határozzátok el minden alkalommal,
hogy nem fizettek elő az ugyneve-
zett burzsoá-lapokra. Ez által a pén-
zes zsákot akarjátok gyengíteni.
Csak hogy ti eddig is oly keveset

olvaszatok és oly kevesen adtatok
pénzt a lapokra, hogy általatok a
sajtó és a pénzes zsák vajmi keve-
set veszít. Munkások! másképpen
kell a pénzes zsákot gyengíteni. Ugy
t. i., hogy a pénzes zsák megérezze,
a ti pénzes zacskótok pedig zsákká
dagadjon. Ennek egyetlen egy módja
van: fogadjátok meg, hogy több pá-
linkát nem iszotok és feljűk sem néz-
tek eszentul a pálinkás bódéknak! Ezt
cselekedjétek, ezt fogadjátok meg
gyűléseiteken. Így lesztek jobb mun-
kások és hiábavaló dikciózás, fenye-
getés helyett így szerettek jogokat
ti hazát megtagadó munkások!»

— **Nyilvános köszönet.** A szent-
mihályi mártírok emlékalapja javára
ujabban adakoztak: Dr Siró Zsig-
mondné 2 K, Dr Siró Zsigmond 1 K,
Bíró Dénes, Bartha Gábor szolga-
bírák 1—1 K. Fekete Béni és ba-
ránya 3 koronát. A hazafias szívek e
nemes tényéért hálás köszönetet
mond az alapkezelő bizottság nevé-
ben: Deák Miklós.

— **Kinek van eladó szilvája?** Egy
alföldi tekintélyes kereskedő hat va-
suti kocsiakománnyra való nyers szil-
vát keres. Címe Papp Sámuel Hód-
mezővásárhely, Béla-utca. Ajánlatok
megtételére a »Székely Udvarhely«
címlő lapra tessék hivatkozni.

— **Vasuti megállóhely Kisgalamb-
falván.** A magyar királyi államvas-
utak kolozsvári üzletvezetősége 22272
—1905. III szám alatt a következő
hirdetményt bocsátotta ki: Értsejtjük
a n. é. közönséget, hogy a héjjas-
falva—székelyudvarhelyi vonal 7. sz.
órháznál Kisgalambfalva elnevezés-
sel 1905. évi szeptember hó 15-én
egy új feltételes megállóhely helyez-
tetik forgalomba, melynél a közle-
kedő személyszállító vonatok felté-
telesen a következő időpontokban
állanak meg:

a 7611 sz. vonat délelőtt 8 órakor.
a 7612 „ „ éjjel 5 ó. 11 p.
a 7615 „ „ délután 4 ó. 5 p.
a 7614 „ „ délután 12 ó. 25 p.

A megállóhely díjszabási vonal-
szakasz beosztása következő: Boldogasszonyfalva, Székelykeresztur,
Bethfalva, Nagygálambfalva, és Bő-
göz I-ső szomszédos forgalom, Uj-
székely és Bikafalva II-ik szomszéd-
os forgalom, Héjjasfalva és Szé-
kelyudvarhely III-ik szomszédos for-
galom. Menetjeggyel a megállóhely
nem lesz ellátva, azt a vonatvezető
szolgáltatja ki a kalauznál való je-
lentkezés alapján. Kolozsvár, 1905.
szept. 11. Az üzletvezetőség

— **Előpatak-fürdő** záró közgyűlé-
sét e hó 8-án tartották meg Szé-
kely György főispán elnöklete alatt.
Az ez alkalommal megtartott tiszt-
újítás alkalmával megválasztottak:
Székely György főispán elnök, id.
Gidófalvy István ny. miniszteri ta-
nácsos alelnökké, fűrdőigazgatóvá
imecsfalvi Imecs Ernő, a fűrdőorvosi
állást Dr Kelen József tölti be. A
közgyűlésen Imecs igazgató ajánla-
tára a fűrdő jövő fejlesztése érde-
kében nagy fontosságú intézmények
létesítését határozták el. Megterem-
tik a vízvezeték és csatornázást s
ezzel megszüntetik az évek óta oly
sok panaszra okot adott vizmizeri-
ákat. Elhatározták egy modern igé-
nyeknek megfelelő gyógyterem léte-
sítését, melyre főleg az elő- és utó-
idényben oly égető szükség volt.
Újja alakítják a melegfűrdő-házat s
számos egyéb intézkedések és ujítá-
sok révén az új vezetőség mindent
elkövet arra nézve, hogy ezen uja-
ban páratlan lendületnek indult fűrdő-
n a nagyközönség jogos igényei
kielégítést találjanak.

— **Szövetkezetek segélyezése.** A
földmivelésügyi miniszterium Szent-
ábrahám és Erked községek fogyasz-
tási szövetkezetének egyenkint 1500
korona segélyt engedélyezett.

— **Lóverseny és lovasjáték.** Ma-
rosvásárhely f. hó 22-én és 24-én
tartják meg az idei lóversenyeket
a marosszentgyörgyi versenypályán.
Ugyanott e hó 23-án lovas játéko-
kat is rendeznek.

— **Vegyenek mókus madarat** —
kiáltja a székely fiu a város utcáin
végig. Valaki jóakaratulag mondja
neki, hogy barátom a mókus nem
madár. A góbé hallgat és gondol-
kozik egy ideig s aztán megszólal:
— Mán, hogy a fenyébe ne vóna
madár, háj'sze fán fogtam . . .

LEGUJABB.

A darabontok lemondása.

Kiderült, hogy Fejérváry a válasz-
tási reformot erőszakos rendszabá-
lyokkal akarta életbeléptetni. A ki-
rály ettől visszaretent s nem ugyan
a választási reform tartalmán, hanem
annak életbeléptetési módjában akadt
meg egyelőre a király jóva-
hagyása. A király, Goluchovszky,
Gautsch Pitreich és Fejérváry rész-
vételével tartott koronatanácsban
dönt el a kormány sorsa. A király
ugyanis nem fogadta el Fejérváry-
nak az általános titkos választói
jogra vonatkozó előterjesztéseit, aki
erre nyomban beadta lemondását.
A király valószínűleg nem fogadja
el a darabont kormány lemondását.
Ha a vad alá helyezes sötét felege
elvonul, vigan fogja folytatni tör-
vénytelen erőszakoskodásait a Fejér-
váry kormány.

KÖZGAZDASÁG.

Választmányi ülés. Vármegyénk
gazdasági egyesületének választ-
mánya kedden d. e. 10 órakor Dr
Domokos Andor alelnök vezetésé-
vel tartotta meg havi rendes
ülését. Hlatky Miklós titkár bejelent-
ését, hogy a vármegyei ügyelőségi bi-
zottság a vármegyei üsző-alapot a
gazdasági egyesület kezelése alá
bocsátotta, tudomásul vette a vá-
lasztmány s az átvételre Hlatky
Miklós, Szabó István és Zonda Jó-
zsef tagokat küldötte ki. Az egye-
sület tagjai sorába felvettek a szom-
batfalvi, patakfalvi és firtosváral-
jai Gazdaköröket, akiket Dorner
Béla kirendeltségi megbízott jelen-
tett be írásban. A székely kiren-
deltséget megkeresik, hogy 5 vagon
rozskorpát eszközöljön ki kedvez-
ményes áron. Soó Rezső számára
a Magyar Földhitelezet az 1200
K tiszteletdíjat folyó évre is elkü-
ldötte s azért az elnökség köszönet
mondott. A vonatsapatoknál
folyó évben kisorsolásra kerülő lo-
vakból 60 darab kieszközleletet ké-
rik Dr Kóós Mihály székely kiren-
deltségi vezetőtől. A kirendeltség
Dorner Béla intező kezéhez 10,000
K. összeget utalva yozott tényez-
tehenek bevásárlására. Beta köz-
ségben pedig szalmafonó tanfolyamot
szándékozik rendezni a folyó évben.
Mind ezeket szívesen vette tudoma-
sul a választmány. Együttal elha-
tározta, hogy az oklándi kiállítás
költségeit egyesület saját penztárá-
ból fogja fedezni, hogy a díjazásra
szánt összeg ne csönkuljon. Majd
Szabó Istvánnak a szűgülya vizs-
gálatáról szóló jelentését vette tu-
domásul s az áll tok behajtása ide-
jének meghatározását az elnökségre
bizta. Végül a Nagyenyeden folyó
hó 30-tól október 3-ikáig tartandó
kiállítás megtekintésére az egyesület
képviselőiben Pálffy Dénes, Balázs
Sándor, Szabó István és Sebessy
János tagokból álló bizottság kül-
detett ki. Több tárgy nem lévén, a

a jegyzőkönyv hitelesítésére Zonda József és Sebessy János felkérte, az ülés 11 órakor véget ért.

Politikai felelős szerkesztő:

Dr. Hinkelér Fels Ákos.

Társ-szerkesztő és laptulajdonos

Betegh Pál

Kiadja: Betegh Pál és Társa újságkiadó intézete.

Árverési hirdetmény.

Közhirre tetetik, hogy Gyepes község tulajdonát képező községi korcsmaépület a hozzá tartozó telek és melléképületekkel együtt az erre vonatkozó kir. pénzügyigazgatóság által kiállított korlátlan italmérségi engedéllyel **1905. október 22-én d. u. 1 órakor** az ujjában helyszínen tartandó szóbeli árverés utján 1906. január 1-től 1908. december 31-ig haszonbérbe fog adni.

Kikiáltási ár 620 korona, melynek 10 százalékát a már megállapított feltételek értelmében a községi bír. kezéhez letenni az árverezők kötelessége.

Az újabb árverést a régi bérlőknek megfelelő új kereset mód tette szükségessé.

Gyepes, 1905. szept. 10-én

CZERJÁK ISTVÁN,
k. bír.

231. 1-3.

738—1905. vhtói szám.

Árverési hirdetmény.

A székelyudvarhelyi kir. bírósági végrehajtó közhirre teszi, hogy a székelyudvarhelyi kir. járásbírósnak V. 696/6—1905. polg. számú végzése által segesvári Teutsch József cégnek, ezek levele szerint képviselve Dr. Soó Rezső ügyvéd által, székelyudvarhelyi Szabó Ferenc ellen 630 K 22 fillér tőke s járuléka iránti ügyben, alperesnél Székelyudvarhelyen összesen 1010 koronára becsült következő jevai, u. m.: két darab tehén fehér szőrű,

fehér-feketés szarvuak, két darab tehén fehér szőrű- és fehér szarvuak, két darab 3 éves üdő tinó, fehér szőrűek és fehér szarvuak, két tehén kékes szőrűek, buta szarvuak és két drb fehér szőrű és fehér szarvu tehén, ezen ingók Székelyudvarhelyen, alperes Szabó Ferenc majorja helyiségében **1905. szeptember hó 23-án d. e. 9 órakor** nyilvános árverésen el fognak adni, melynél az egyes javak vételárán azonnal fizetendő, esetleg a becsáron alól is a többet ígérőknek át fognak adni.

Az árverési feltételek a bírósági végrehajtónál megtekinthetők. Ezutal felhivatnak mindazok, kik a lefoglalt javak iránt elsőbbségi jogokat érvényesíteni vélnek, hogy elsőbbségi bejelentéseiket az árverés kezdetéig, habár külön értesítést nem vettek is, alulírt végrehajtóhoz nyújtsák be, mert különben azok a végrehajtás folyamatát nem gátolva, egyedül a vételár fölöslegére fognak utasítani.

Sz. Udvarhelyi bir. végrehajtótól.
Székelyudvarhely, 1905. aug. 28.

BIRÓ SÁNDOR s. k.,
kir. végrehajtó.

234.

Faeladási hirdetmény.

A korondi unitárius egyház (Udvarhelyvármegye) a tulajdonát képező Korond község határában fekvő «Korondágy» nevű erdejének a jóváhagyott rendszeres gazdasági üzemterv szerint egyszerre való kihasználásra engedélyezett és mintegy 1619 kat. holdon törzsenként kibélyezett 3324 drb bükk és 4165 drb lucfenyőfa készlete, mely a korondi m. kir. járásí erdőgazdálkodás becslése szerint 2009 m³ lucfenyő épületi fát és 1361 m³ lucfenyő fűrészárut tartalmaz, az **1905. évi szeptember hó 28-án d. e. 10 órakor** Korond községhezánál nyilvános szóbeli és zárt írásbeli ajánlat utján együttesen el fog adni.

Kikiáltási ár 10020 K, azaz tiz-ezerhusz korona.

Bánatpénz a kikiáltási ár 10 százaléka.

Utőajánlatok nem fogadtnak el. Részletes becslési és árverési feltételek a korondi m. kir. járásí erdőgazdálkodásnál Sz. Udvarhelyen és alólírotnál a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Korond, 1905. évi szeptember hó 11-én.

KÁDAR LAZÁR,
unitárius lelkész.

232.

Homoródi járás főszolgabírójától.

Szám: 1320—1905. ki.

Hirdetmény.

Homoródközlend képviselőtestületének 21—905. számú határozatát, Udvarhelyvármegye törvényhatósági bizottsága 372—905. gy. számú határozatával jóváhagyva, az Oklánd község által építendő kir. járásbírósi irodai helyiség és fogdaépület építési költségeit 46899 K 22 f összeg erejéig engedélyezte.

A fent említett munkálatok fogantatásának biztosítása céljából **1905. évi szeptember hó 27-ik napjának délelőtt 9 órájára** Homoródközlend községhez nagytermében a járás főszolgabírája nevében tartandó zárt ajánlati versenytárgyalás hirdetik.

A versenyezni óhajtok felhivatnak, hogy a fentebbi munkálatok végrehajtásának elvállalására vonatkozó, az engedélyezett költségösszeg után számítandó s a részletes feltételekben írt 5 százaléknyi bánatpénzzel ellátott zárt ajánlatukat kizűzött nap délelőtt 9 órájáig alólíroott főszolgabíróshoz annyal inkább igyekezzenek beadni, mivel a későbbben érkezettek figyelembe nem fognak vétetni.

Képviselőtestület fentartja magának a jogot, hogy ajánlattevők között szabadon választhasson.

A szóban forgó munkálatra vonatkozó műszaki művelet és rész-

letes feltételek nevezett főszolgabírói hivatalnál, a rendes hivatalos órákban, naponkint megtekinthetők.
H.-Oklánd, 1905. évi szept. 10.

SZABADY TIVADAR,

230. 1—3

főszolgabíró.

Csemegezőelő el- Cadás.

Kitűnő fajú asztali csemegezőelő, mely több kiállításon díjazva lett 5 kilós postakosarakba 2 K 80 fillérért bérmentve küldetik szét. Fehér és piros gyöngy több muskotály fajokban gondosan csomagolva. Szives megrendelések: **Kricsfalussy János** szőlőtelepéhez **Hodász** (Szatmármegye) intézendők. 233.

252528525252

Kiadó lakás. Miskolczy Károly egy emeleti lakás kiadó.

2525258252525

Fischer és Társa

faiskolák

Nagyenyed (Alsófehérmegye.)

40 katasztrális holdon fekvő faiskolánk Erdélyben a legnagyobbak és leggazdagabbak.

Készlet: 80 000 gyümölcsfa különböző alakokban és a legjobb és legfinomabb fajokban.

Gyümölcsvadoncokban készlet egy millió.

Gledicsia legjobb kerítés növényben, készletünk egy millió.

Akácfa erdősitésre alkalmas, készletünk egy millió.

Diszcszerjék sétatér, magános fák.

Árjegyzék ingyen.

Faiskolánk megtekintésére az érdeklődőket tisztelettel meghívjuk. 211

Uj iskolák felszerelése, meglévők kiegészítése, teljes irodaberendezések

pontosan és legjobb kivitelben

Betegh Pál és Társa

könyv- és papírárukereskedésben Székelyudvarhelyt.

HERMANN GYÖRGY

FESTŐ ÉS ARANYOZÓ SZÉKELYUDVARHELYEN
KOSSUTH-UTCA 16. SZÁM ALATT

Ajánlom magamat a műfestészet többféle ágában u. m. templom, arckép és díszleklapok, valamint címtáblák festésére. Fővállalok új templomi berendezéseket régi oltárokat, szőszékeket stb. kiújítok, festek és aranyozok, legszebb kivitelben és jutányos árban. Továbbá műkedvelő ifjaknak, kik a festészetben bevezető utmutatást óhajtanak nyerni, oktatást adok óránként egy korona díjért.

KÉPES LEVELEZŐLAPOK

nagy választékban és feltűnő jutányos áron állanak a nagyerdemű közönség rendelkezésére.

BETEGH PÁL ÉS TÁRSA

könyv-, zenemű- és papírkereskedése Székelyudvarhelyt.

Rösler és Gábor vaskereskedése

„Az arany patkóhoz“ Székelyudvarhelyen.

Van szerencsénk a nagyerdemű közönségnek szives tudomására hozni, hogy e napokban Székelykeresztúron, a Kossuth-téren fióküzletet nyitottunk.

Ajánljuk jól berendezett vasüzletünkben kapható **styriai acélvassal** és kőrisfagerendelyel ellátott **miskolci váltókéinket** jótállás mellett; mindenféle **ekerészeket**, legjobb fajú **acélkapát**, **kasztát**, **ásót**, **lapátot**, **csákányt**, **fejszét**, **2, 3 és 5 águ acélvillát**, mindenféle **ajtó**-, **ablak**- és **butorvasalásokat**, **acél szerzőszámokat**, **brassói portlandcementet**, **Hunyadi-vasat**, **sodrony** és **kovácsolt szegét**, **csavarokat** stb. minden e szakmába vágó **árukat** **legelőnyösebb árban** és **figyelmes kiszolgálás** mellett.

Végül felhívjuk a tisztelt közönség figyelmét az első rangú gyárakból nagy választékban beszerzett **többféle legjobb szerkezetű varrógépraktárunkra**, melyek **felelősség** mellett igen **előnyös árban**, esetleg **részletfizetésre** is kaphatók.

A n. é. közönség becses bizalmába ajánlván magunkat s jóindulatu szives pártfogását kérve, kiváló tisztelettel

Rösler és Gábor Székelyudvarhely

fióküzlet Székelykeresztúron.

SZENKOVITS JÁNOS UTÓDA

férfi és női divat-áruháza

Székelyudvarhely, Bathányi-tér 4. sz.

! Iskolás fiuk ! Diákok részére

Kész ruhák, kalapok, ingek, nyakkendők, harisnyák, cipők és ágyneműek nagy választékban, előnyös és olcsó árakban kaphatók.

Divatos és olcsó ruha-vállalat merték után, a ruhák ingyen takarításával.

Legelőnyösebb árak!

Uti bördöndők a legnagyobb választékban.

Nagy választék nyakkendők- és kalapokban